

VOOR DE
kinderen
VAN MIJN
STAD

Johan Mekke en de
Super Power Kinderclub

Gea Gort

**Voor de kinderen
van mijn stad**

Voor de kinderen van mijn stad

Johan Mekke en de Super Power Kinderclub

Gea Gort

Uitgegeven door Gea Gort - Urban Mission
Rotterdam, 2017

@ Gea Gort, 2017

Ontwerp omslag: Timon Both

Ontwerp Binnenwerk: VersGemerkt

Eindredactioneel advies: Nelleke de Jong-van den Berg,
tekstbureau berg in de polder

Druk: Vanderperk Groep

Fotoverantwoording:

Foto's deel 1 privécollectie Johan Mekke

Foto's deel 2 archief Super Power Kinderclub

Portretten bij de laatste hoofdstukken uit privécollectie geïnterviewden

Foto Johan op achterflap, door Gea Gort. Foto Gea door Rogier Bos

ISBN 978-90-824365-1-8

Dit boek is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van
Stichting Steunfonds Vrienden van de SuperPowerClub

Inhoudsopgave

- 10 Voorwoord Arjan de Schipper
- 14 Inleiding Gea Gort

Deel 1.

*Van straatvechter tot
voorvechter van kinderen*

- 20 1. De capriolen van een straatjongen
- 32 2. 'Wat moet ik nou met jou...?!'
- 44 3. Vechten met 'de Onbegrijpelijke'
- 50 4. Tussen twee werelden
- 58 5. Vreemde vogel in de kerk
- 66 6. De Jezus-club
- 82 7. Kamp op het eiland
- 96 8. Vertelling: 'Houd je huis schoon'
- 102 9. De tienerclub en een onverwacht cadeau van God
- 110 10. 'God heeft je gebed gehoord'

Deel 2.

*De Super Power
Kinderclub*

- 118 11. Start Super Power Kinderclub
- 126 12. Problemen!
- 130 13. De wijken in
- 146 14. De kwajongensstreken van Ome Johan
- 152 15. Kijkje op de club
- 162 16. Riddertje spelen
- 166 17. Een stoet aan vrijwilligers
- 176 18. Compassie voor kinderen
- 184 19. Super Power-kids vertellen
- 192 20. Medewerker: 'Ik moest gewoon'

- 198 Nawoord Gea Gort: 'Wat is de pijn van mijn stad?'
- 201 Dankwoord Johan Mekke
- 202 Steunfonds Vrienden van de SuperPowerClub
- 204 Bestelinformatie

Arjan de Schipper
*Voormalig bestuurslid
Super Power Kinderclub*

“Je zou er een boek over moeten schrijven. Wat jij allemaal hebt meegemaakt! En al die verhalen over de kinderen van de club.” Dat is wat Johan Mekke de laatste jaren steeds vaker hoorde. Een boek? Dat vond hij maar niets: “Alsjeblieft geen ijdele persoonsverheerlijking. Dat is te veel eer!”

Toch is het er van gekomen. Het is geen persoonsverheerlijking geworden, maar het boeiende levensverhaal van een Rotterdamse bouwvakker, een straatjongen die met klompvoeten werd geboren. Dat verhaal loopt als een rode draad door het boek.

Het is echter een dieper verhaal dat hier beschreven is. Het is een verhaal waarin we zien dat God ons – doodgewone mensen – kan roepen om stappen te zetten die we zelf niet voor mogelijk hadden gehouden. Het verhaal is een aanzet om onszelf te verplaatsen in een kind, te mo-

gen kijken als een kind en de wereld te zien door de ogen van een kind. Bovenal maakt het verhaal duidelijk hoe belangrijk het is dat kinderen op jonge leeftijd Gods liefde ontdekken en ervaren. Juist als zij in moeilijke omstandigheden verkeren. Want verschillende kinderen die deel uitmaakten van Johans kinderclubs kwamen uit wijken in Rotterdam Zuid en hadden maar al te vaak te kampen met stressvolle thuissituaties.

Mijn eerste kennismaking met de Super Power Kinderclub en daarmee met ‘Ome Johan’ was op een zaterdagmiddag toen ik per toeval een vrolijk gezelschap van kinderen met een clown en een ‘beer’ een kerkgebouw zag ingaan. Ik hoorde de enthousiaste verhalen van een bekende vrijwilliger en zag met verwondering hoe een mix van kinderen in de leeftijd van zes tot twaalf jaar vol aandacht luistert! Deze kinderen ervoeren en voelden dat Johan en zijn team van vrijwilligers oprechte liefde en aandacht voor hen hadden. Dat levert respect op. Zelfs bij, of beter gezegd, juist bij die stoere jochies en meiden van de straat.

Door mijn latere betrokkenheid als bestuurslid van de stichting Super Power Kinderclub zag ik dat God mensen met uiteenlopende competenties kan gebruiken. Het gaf energie om met Johan en andere vrijwilligers de visie en activiteiten van de Super Power Kinderclub aan gemeentelijke functionarissen of wethouders uit te leggen. Tijdens deze ontmoetingen en bij presentaties in kerken of op congressen vertelden we ook over onze ervaringen achter de voordeur, over schrijnende situaties die medewerkers tegenkwamen als ze bij kinderen op huisbezoek kwamen.

Door de jaren heen hebben we Gods zegen op dit kinderwerk ervaren. Maar in dit boek lees je niet alleen over groei en bloei. Het verhaal 'erachter' gaat over de ups en downs in het leven. Over onverwachte zegeningen, over vallen en opstaan en weer doorgaan, ondanks tegenslagen. We deden het met elkaar omdat we Gods liefde wilden zaaien in de harten van kinderen en tieners.

De verhalen in dit boek willen we met je delen in de hoop dat het je zal inspireren om aan de slag te (blijven) gaan met kinder- of tienerwerk, opdat Gods liefde zichtbaar mag worden voor de kinderen in onze wijken, dorpen en steden.

*Gea Gort
Rotterdam
oktober 2017*

Johan Mekke vindt briefjes in de heg van zijn tuin. Op en buiten de club komen kinderen bij hem met hun kleine en grote zorgen. Van weggelopen hamsters en onvoldoendes voor repetities, tot vragen als: “Ome Johan, morgen moet ik voor de rechter tegen mijn vader getuigen. Wilt u voor me bidden?”

Duizenden kinderen in Rotterdam-Zuid hebben de Super Power Kinderclub bezocht. Johan was niet alleen de initiatiefnemer en drijvende kracht achter de club, maar hij was ook een vertrouwensman voor kinderen. Vooral voor kinderen met een achterstandspositie. Bij hem voelden ze zich veilig: gezien, gekend, geliefd.

Wat verklaart die aantrekkingskracht? Dat ontdek je gaandeweg uit de verhalen die in dit boek worden verteld. Daarin zijn vier motieven te herkennen:

Vechten voor kinderen – Het eerste deel vertelt het veelbewogen levensverhaal van Johan Mekke, een Rotterdamse bouwvakker. Hij wordt met klompvoeten geboren. Deze handicap vormt hem en hij wordt een vechter. Als kind, maar ook als jongeman heeft hij een kort lontje. Een vechtpartijtje schuwt hij niet, noch op straat, noch in de kerk. Echter, mede door ontmoetingen met God, gaat deze strijder zijn energie meer en meer richten op een inzet voor kinderen. Zij voelen en ervaren: ‘Ome Johan neemt het voor me op.’

Identificeren met achtergestelde kinderen – Door zijn handicap weet Johan als geen ander hoe het voelt om buiten de boot te vallen. Ook hij ligt als kind ’s avonds in bed te huilen. Ook hij ligt als tiener overhoop met de politie. Hij heeft de pijn en de frustratie van een achterstandspositie aan den lijve ondervonden en kan zich daarvoor identificeren met kinderen in een vergelijkbare positie. Hij kent iets van hun pijn, verdriet en frustratie.

Vragen rondom leed – Johan kent God en wandelt met God, maar die weg is vol vragen. Hij worstelt zijn leven lang met ‘de Onbegrijpelijke’. Als twintiger kiest hij ervoor om God te volgen en zijn voeten worden wonderlijk genezen. Echter een jaar later krijgt hij een ongeluk, waardoor hij weer aan diezelfde voeten moet worden geopereerd. Hij is terug bij af. Leed treft hem en op latere leeftijd krijgt hij zelfs een vreselijke ziekte. Waarom? Johan krijgt geen antwoorden. Het volgen van God is geen verzekering tegen rampspoed. Met christelijke clichés als ‘God doet alles medewerken ten goede’ of ‘Je geloof kan bergen verzetten’ kan Johan niets. Wat heeft een kind die zijn moeder heeft opgevangen nadat zij door haar man was neergestoken,

aan dergelijk vermaningen? Waarom krijgt het ene kind zoveel leed te verduren en het andere niet? Zijn eigen worstelingen maken Johan onbevooroordeeld. Hij huilt met kinderen mee, luistert, wil er voor hen zijn en hen eenvoudigweg bij Jezus brengen.

Kind onder de kinderen – Dit boek vertelt het levensverhaal van een Rotterdamse bouwvakker, maar het is geen doorsnee bouwvakker! Deze werkman heeft een talent voor grappen, grollen en creatieve vertellingen – hij is vast en zeker een carrière in het theater misgelopen! Want, hoewel je dit boek niet met droge ogen uit kunt lezen, valt er ook veel te lachen om de fantasie van deze ‘kwajongen’. Want dat is een van Johans karakteristieken: hij is altijd kind gebleven onder de kinderen. Ze mogen bij Johan gek doen, lekker dollen en kind zijn.

Dit boek gaat over de onvolkomenheden in het leven en hoe die iemand vormen. Het gaat over een God die in die onvolkomenheden betrokken wil zijn. Een God die levens – inclusief de minpunten – wil inzetten, zodat zij zegen om zich heen kunnen verspreiden. Ondanks, of misschien wel dankzij, de rafelige randjes.

Het is een verhaal over een herkenbaar mensenleven. Wellicht met wat minder drama zou het ook ons verhaal kunnen zijn.

Deel 1.

*Van straatvechter
tot voorvechter van
kinderen*

De capriolen van een straatjongen

Johannes Frederikus Cornelis Mekke wordt als negende in een gezin van tien kinderen geboren, vlak voor het begin van de Tweede Wereldoorlog. Het is op een zondag, 25 februari 1940. Het is die dag zonnig, maar weldra zullen de wolken boven Johans geboortestad samen gaan pakken, want slechts enkele maanden later vallen de bommen op de stad Rotterdam. Met het Duitse bombardement op de stad wordt het hart van de stad verwoest, het Nederlandse verzet gebroken en krijgen de Duitsers het voor het zeggen in het land. In deze moeilijke periode zo vlak na de bevalling is ook het hart van Johans moeder gebroken. Niet alleen vanwege de bezetting. Elke keer gaat haar blik terug naar de voetjes van haar lieve kleine jongen en dan komt dat zware gevoel in haar borststreek terug, want die babyvoetjes staan naar binnen gedraaid. Johan wordt met een handicap geboren: hij heeft klompvoeten.

Hangt er in deze chaotische, donkere tijd iets in de lucht dat Johan als baby inademt? Iets waardoor hij jarenlang een kort lontje heeft en hier en daar heel wat ‘bommetjes’ laat vallen en ontploffen? Is het zijn energieke impulsiviteit of zijn gevecht met zijn handicap, of beide? Het vechten begint in elk geval al vroeg in zijn jonge leventje, want als hij als kleine peuter weer eens naar het ziekenhuis gaat om geopereerd te worden, gaat hij als een waanzinnige tekeer: elke keer als hij het kapje op zijn mond krijgt om hem onder narcose te brengen, krijgt hij het gevoel te zullen gaan stikken. Met riemen wordt hij dan gekluisterd aan het bed, zodat ze hem weg kunnen maken voor de operatie. Ook zijn moeder gaat het gevecht aan, en sleept haar zootje van ziekenhuis naar ziekenhuis. Johan moet eerst menig operatie ondergaan, voordat hij enigszins kan lopen.

Het eerste wonder

Als vierjarige gaat Johan opnieuw onder het mes. Het is loopt tegen het einde van de oorlog en de chaos is dit keer compleet in de straten van Rotterdam, want de laatste gevechten om de bevrijding van de stad worden geleverd. Nederlandse verzetslieden vallen Duitse soldaten aan. Niet alleen op straat, maar ook in het Zuiderziekenhuis aan de Groene Hilledijk is de chaos groot: Duitse officieren eisen voorrang voor hun gewonde manschappen. Ze bonzen op de deur van de operatiekamer waar twee artsen aan Johans voeten opereren. Het is een gevloek en getier, zowel door Duitsers als chirurgen. Na de operatie krijgt Johans moeder haar kleuter in de armen geduwd, terwijl hij nog niet eens bij kennis is. “Breng hem naar de andere vleugel van het ziekenhuis,” zegt een van de behandelende artsen tegen

haar. Terwijl ze op het punt staat om de lange gangen door te lopen, krijgt ze een ingeving. Ze staat stil, ziet de hectiek om zich heen en bedenkt dat ze haar zoontje net zo goed zelf thuis kan verplegen. Met de slapende Johan in haar armen verlaat ze het ziekenhuis. Door de onrust op straat rijden de trams niet, maar ze heeft een kinderwagen bij zich, legt Johan erin en loopt naar huis. Deze beslissing redt Johan het leven, want die nacht raken een paar verdwaalde bommen van Canadese vliegtuigen per ongeluk het ziekenhuis op de plek waar hij zou liggen. De familie weet: dit is een wonder, dit is Gods bescherming en redding.

Johan
vier jaar

Het gezin Mekke kent meer verhalen over de wonderen van God. Zoals over de voorziening gedurende de Hongerwinter van 1944-1945. Johan kan zich van het moment zelf weinig herinneren, maar in het gezin wordt het verhaal keer op keer verteld en hij kan het verhaal intussen wel dromen. Het is etenstijd, maar de voorraadkast is leeg in het huis van de familie Mekke in Rotterdam-Zuid. Zoals in de andere grote steden in het westen van het land is ook hier het

eten schaars tijdens deze winter. Mensen lijden honger. Hoewel er geen eten in huis is, roept vader Mekke toch alle kinderen aan tafel en zegt: “We gaan de Heer God danken voor het eten.” Dina, één van de oudste zussen van Johan, loopt nog naar de kast, trekt die open en roept: “Er is geen eten, alles is op!” Maar vader Mekke blijft onverstoort en commandeert zijn dochter om te gaan zitten. Hij zegt op zijn rechttoe, rechtaan manier: “God zorgt voor ons,” en begint het avondgebed met: “Heer God, wij danken U voor het eten...” Hij heeft het woord ‘amen’ nog in de mond als de deurbel gaat. En wie staat er voor de deur? Een medewerker van het Leger des Heils met een mand vol brood, ontbijtkoek en biscuitjes.

Ongeveer vijftig jaar later is Johan op vakantie in Zeeland. Daar komt hij iemand van het Leger des Heils tegen, die betrokken was bij dit verhaal. Op een tweedehands markt herkent deze heilssoldaat het Rotterdamse accent van Johan en begint een praatje. “Ik heb vlakbij jullie gewerkt,” vertelt hij. Wat blijkt? Hij zat in de vergadering van het Leger des Heils, toen besloten werd om de familie Mekke eten te gaan brengen en was zelfs degene die toen aan de deur stond. “We waren geen lid van jullie kerk en hebben ons altijd afgevraagd, hoe het komt dat wij dat eten kregen,” zegt Johan tegen hem. De familie Mekke was echter al langer in het vizier van de leiding van deze vrijwillige voedseldistributie. “We hadden een heel lijstje met gezinnen die eten nodig hadden en wisten dat er bij jullie veel kinderen over de vloer liepen,” was het eenvoudige antwoord. Het lijkt inderdaad een simpele verklaring, maar voor de familie Mekke is en blijft het moment van aanbellen een bijzondere ervaring van Gods wonderlijke voorziening: een klinkklare gebedsverhoring.

Johan groeit sowieso op in een vrome familie. Zijn vader gaat regelmatig met andere mannen-broeders op pad. Onder begeleiding van een orgeltje staan ze op straat te zingen en gaan vervolgens met traktaatjes langs de deuren en naar de schepen om het evangelie te vertellen. Zijn zeven zussen staan zondags rond de piano liederen te zingen zoals: ‘Er ruist langs de wolken een lieflijke naam...’ Zijn broer Bart, die twee jaar ouder is, wil al op jonge leeftijd naar de Bijbelschool. ‘Die is vast en zeker het lievelingetje van mijn vader’ denkt Johan. Maar waarschijnlijk weet de beste man gewoonweg niet hoe Johan in elkaar steekt. Zijn jongste zoon zit vooral vol grollen, gekheid en kattenkwaad. Die heeft geen zin om zondags rond het orgel liedjes te zingen.

Johan
vijf jaar

*Straatevangelisatie
begin twintigste eeuw*

Grappen en grollen

Zijn zussen vinden Johan des te leuker. Met hun stoere broertje valt er altijd wel wat te beleven en hij maakt hen regelmatig aan het lachen. Zoals die keer tijdens het Bijbellezen na het eten. Dat is altijd een ernstig en eerbiedwaardig moment voor vader Mekke. Als hij die avond echter begint te lezen, komt er een schrapend geluid uit Johans neus. ‘Kgrr...grrr...’ Vader stopt, en zegt kortaf: “Hou op!”